

MINISTRI KÄSKKIRI

25.04.2017 nr 1.1-2/17/101

Paide Valla Lasteaed-Kooli
haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Koolieelse lasteasutuse seaduse § 31 lõigete 1 ja 4 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõigete 1 ja 4 alusel:

1. Kinnitan Paide Valla Lasteaed-Kooli haldusjärelevalve õiendi (lisa 1) ning teen õiendi seitsmendas osas nimetatud ettekirjutused.
2. Kohustan kooli direktorit ja kooli pidajat esitama Haridus- ja Teadusministeeriumi välishindamisosakonnale kirjaliku aruande ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul pärast ettekirjutuse täitmise tähtaega.
3. Teen hoiatuse (lisa 2), et haldusjärelevalve õiendis tehtud ettekirjutuste täitmata jätmisel võib rakendada sunniraha 640 eurot vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele.
4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Mailis Reps
minister

ÕIEND HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA PAIDE VALLA LASTEAED- KOO LIS

1. SISSEJUHATAV OSA

1.1. Haldusjärelevalvet teostati Paide Valla Lasteaed-Koolis ministri 09.02.2017 käskkirja nr 45 „Haldusjärelevalve teostamine Paide Valla Lasteaed-Koolis“ alusel.

1.2. Haldusjärelevalvet Paide Valla Lasteaed-Kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle teostas Haridus- ja Teadusministeeriumi välishindamisosakonna peaekspert Kaidi Maask.

1.3. Haldusjärelevalve toimus ajavahemikul 27.02.–03.03.2017.

1.4. Lühitulevaade Paide Valla Lasteaed-Koolist (edaspidi *kool*):

- 1) aadress: Kooli tee 1, Tarbja küla, Paide vald, Järva maakond;
- 2) liik: lasteasutus-põhikool;
- 3) omandivorm ja pidaja: kohaliku omavalitsuse asutus, Paide vald;
- 4) õppekeel: eesti keel;
- 5) laste arv Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi *EHIS*) ja kohapeal kontrollitud andmetel seisuga 27.02.2017 oli 59 ning õpilaste arv 31;
- 6) pedagoogide arv seisuga 27.02.2017 oli *EHIS*es ja kohapeal kontrollitud andmetel 17, sealhulgas 4 lapsehoolduspuhkusel viibijat;
- 7) lasteaia osas tegutseb neli rühma, sh sõimerühm, liitrühm, aiarühm ja sobitusrühm;
- 8) põhikooli osas tegutseb I ja II kooliaste, 1. ja 2. klass, 3. ja 4. klass ning 5. ja 6. klass tegutsevad liitklassina ja moodustatud on erivajadustega õpilaste klass, kus õpivad tundeelu- ja käitumishäiretega põhiharidust omandavad ning õpiraskustega põhiharidust omandavad õpilased.

1.5. Järelevalve eesmärk oli kontrollida lasteaia osas:

- 1) lapsevanemate ja hoolekogu kaasamist õppe- ja kasvatustegevuse protsessi ja selle kavandamise;
- 2) lapse arengu toetamist õppe- ja kasvatustegevuses, sh kuidas toetab õppe- ja kasvatustegevuse korraldus iga lapse arengut, kuidas arvestatakse lapse eripära tegevuste planeerimisel, milliste tegevuste kaudu on toetatud laste arengut.

1.6. Järelevalve eesmärk oli kontrollida kooli osas:

- 1) õpilaste, vanemate, hoolekogu, õppenõukogu ja õpilasesinduse kaasamist õppekava koostamise ja arendamise protsessis;
- 2) õpilase arengu toetamist õppetöö läbiviimisel.

1.7. Järelevalve läbiviimisel vesteldi kooli direktori, hoolekogu ja pidaja esindajaga.

2. OLUKORRA KIRJELDUS LASTEAIAS OSAS

2.1. Lapsevanemate ja hoolekogu kaasamine õppe- ja kasvatustegevuse protsessi ja selle kavandamisse

Hindamaks, kuidas on õppeasutuses kaasatud lapsevanemad ja hoolekogu õppekava koostamisse ja arendamisse, selgitati järelevalve läbiviimisel järgmisi asjaolusid: kuidas on pedagoogid kaasanud lapsevanemaid õppekava koostamisse ja arendamisse; kuidas on hoolekogu kaasatud õppekava koostamisse ja arendamisse; kas ja kuidas on vanemad kaasatud õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ning läbiviimisel; kuidas toimub lapsevanemate informeerimine ja rahulolu väljaselgitamine.

2.1.1. Lapsevanemate ja hoolekogu kaasamine õppekava koostamise ja arendamise protsessi

Õiguslik alus: koolieelse lasteasutuse seaduse (edaspidi KELS) § 16 lg 3 sätestab, et lasteasutuse õppekava koostavad ja arendavad lasteasutuse pedagoogid, kaasates vanemaid. Lasteasutuse õppekava kinnitab direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates ära hoolekogu arvamuse.

Kooli õppekava on kinnitatud direktori 31.08.2012 käskkirjaga nr 1-7/19. Lapsevanemate kaasamine õppekava koostamise protsessi ei leidnud tõendamist.

Õppekava muudatused on kinnitatud direktori 02.11.2016 käskkirjaga nr 1-4/7. Hoolekogus tutvustati õppekava muudatusettepanekuid 02.11.2016 (protokoll nr 20) ning hoolekogu otsustas muudatusettepanekud heaks kiita. Protokollist selgub, et direktor edastas õppekava koos muudatusettepanekutega hoolekogu liikmetele e-posti teel, kuid protokollist ei nähtu, et muudatusettepanekuid oleks hoolekogus sisuliselt arutatud. Hoolekogu esinaine selgitas (01.03.2017 vestluse protokoll nr 3), et direktor edastas e-kirjaga muudatusettepanekud, hoolekogu liikmed ei lisanud kommentaare ning andsid muudatusettepanekutele heakskiidu.

Kooli direktori selgituste kohaselt (27.02.2017 vestluse protokoll nr 1) on lapsevanemaid kaasatud õppekava arendamisse ning muutmisse hoolekogu töö kaudu.

Eeltoodust lähtuvalt leidis tõendamist õppekava muudatuste arutamine hoolekogus ja muudatuste osas arvamuse andmine ning vanemate kaasamine õppekava muutmisse ja arendamisse hoolekogu tegevuse kaudu, mis on kooskõlas KELSi § 16 lg-ga 3.

2.1.2. Lapsevanemate kaasamine ja ettepanekutega arvestamine õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamisel ning läbiviimisel

Õiguslik alus: Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ (edaspidi koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava) § 10 lg 3 kohaselt võimaldatakse lapsevanemal osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ning anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele. KELSi § 18 lg 1 p 3 ja p 4 kohaselt on vanematel õigus tutvuda lasteasutuse õppe- ja päevakavaga ning saada teavet lasteasutuse töökorralduse kohta.

Lapsevanemate kaasamine õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamisse ja läbiviimisse ei kajastu lasteasutuse üldkoosoleku ja rühmade koosolekute protokollides ega teistes lasteasutuse dokumentides.

Direktori selgituste kohaselt (27.02.2017 vestluse protokoll nr 1) toimuvad sügisel kõikides rühmades koosolekud, kus vanematele tutvustatakse õppeaasta planeeritavaid tegevusi, ühisüritusi ja väljasõite.

Hoolekogu esinaine (01.03.2017 vestluse protokoll nr 3) selgitas, et õpetajad räägivad eesseisvatel üritustel ning sügisel toimival koosolekul tutvustatakse, mis on sellel õppeaastal plaanis.

Õpetajate õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuste kokkuvõtetest (2015/2016, Mürakarude, Sipsikute, Mõmmikute, Vikerkarude rühm) ei selgu lapsevanemate kaasamine õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamisse ning ei nähtu, kuidas ja mil määral on kaasatud lapsevanemaid rühma õppe- ja

kasvatustegevuste läbiviimisele.

Järelevalves tutvuti valikuliselt 2016/2017. õppeaasta nädalaplaanide analüüsidega, analüüsides ei ole välja toodud lastevanemate kaasamist õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisse.

Eeltoodust lähtuvalt ei leidnud järelevalve käigus tõendamist lapsevanemate kaasamine õppe- ja kasvatustsükli kavandamise ja läbiviimisse. Seega tuvastati vastuolu koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 10 lg-ga 3.

2.1.3. Lapsevanemate informeerimine

Õiguslik alus: KELS-i § 18 lg 1 p 3 ja p 4 kohaselt on vanematel õigus tutvuda lasteasutuse õppe- ja päevakavaga ning saada teavet lasteasutuse töökorralduse kohta.

Lasteaias kasutatakse alates 2015. aastast elektroonset päevikut Eliis. Elektroonse päeviku kaudu on vanematel võimalik saada teavet nädalaplaani ja lähenevate sündmuste kohta. Järelevalves tutvuti elektroonses päevikus välja toodud teabega. Kõikide rühmade nädalaplaanid olid nähtavad ning nädala lõpus täitsid rühma õpetajad nädala kokkuvõtliku analüüsi, tuues välja nädala eesmärkide täitmise. Lisaks elektroonsele päevikule on nädalaplaanid avalikustatud rühmade stendidel.

Direktori kinnitusel (27.02.2017 vestluse protokoll nr 1) informeeritakse lapsevanemaid lisaks ka vestluse, helistamise või e-kirja kaudu. Hoolekogu esinaine selgitas (01.03.2017 vestluse protokoll nr 3), et õpetajad teavitavad vanemaid lasteaias vestluse, elektroonse päeviku kaudu või helistamise teel. Õppeasutusel on koduleht (www.paidevallakool.edu.ee, vaadatud 27.02.2017), kus on toodud välja kooli olulisemad sündmused.

Eeltoodu põhjal saab järeldada, et vanemate informeerimine on süsteemselt korraldatud ning on kooskõlas KELS-i § 18 lg 1 p-dega 3 ja 4.

2.1.4. Lapsevanemate rahulolu väljaselgitamine

Õiguslik alus: koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 10 lg 3 kohaselt võimaldatakse lapsevanemal anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele.

Haridus- ja teadusministri 11.09.2015 määruse nr 42 „Koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseis“ (edaspidi koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseis) § 4 lg 5 kohaselt luuakse lasteasutuse laste üldteenindamiseks üks logopeedi ametikoht iga 30 kõneravi vajava lapse kohta.

Kevadel viiakse lastevanemate rahulolu väljaselgitamiseks läbi rahuloluküsitlus. Iga lapsevanem saab paber kandjal rahuloluküsitluse. Küsitlus on anonüümne. Rahuloluküsitluste osalusprotsent on olnud erinev – 2015. aastal 75%, 2016. aastal 85%. Rahuloluküsitluses on viis valdkonda – juhtimine, personal, koostöö, ressursid ning õppe- ja kasvatustsükli. Hinnatavad aspektid on seotud sisehindamise valdkondadega. Rahuloluküsitlustest on tehtud kokkuvõtted rühmapõhiselt. Õppenõukogus (25.05.2016 protokoll nr 1-5/14) tegid õpetajad lühiülevaate 2015/2016. õppeaasta rahuloluküsitlustest.

Sisehindamise kokkuvõttes (2013–2015) on välja toodud rahuloluküsitluste tulemused kolme aasta lõikes. Sisehindamise kokkuvõtet on direktor tutvustanud hoolekogus 10.03.2016 (protokoll nr 17). Rahuloluküsitluse käigus tehtud ettepanekutega on tegevuste planeerimisel arvestatud, näiteks vanemate ettepanekuga korraldada rohkem väljasõite on arvestatud õppeaasta tegevuskava ürituste planeerimisel, 2016/2017. õppeaasta tegevuskavas on planeeritud rohkem väljasõite ja õppekäike. Vanemate ettepanekuga katusealuse ehitamise vajaduse kohta on arvestatud arengukava 2016–2020 koostamisel ja mänguväljakule katusealuse ehitamine on planeeritud 2016. aastaks. Samuti toodi rahuloluküsitlusele vastates välja vajadus logopeedi ametikoha loomiseks. Arengukavas on eesmärgiks võetud logopeedi teenuse tagamine igal aastal. EHIS-e andmetel on lasteaias 13 last, kes vajavad logopeedilist abi.

Järelevalve ajal ei olnud katusealune veel valminud ning logopeedilist tuge vajavatele lastele ei olnud tagatud logopeedi teenust.

Eelneva põhjal saab järeldada, et asutuses võimaldatakse lapsevanematel anda õppeasutuse tegevusele tagasisidet rahuloluküsitluste kaudu. Õppeasutuse tegevuste kavandamisel on lapsevanemate tagasiside ja ettepanekutega ka arvestatud, kuigi kavandatud tegevusi ei ole suudetud tähtaegselt ellu viia. Vanematel on võimalus anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele, mis on kooskõlas koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 10 lg-ga 3. Vastuolu tuvastati koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseisu § 4 lg-ga 5, kuna lasteaias ei ole loodud logopeedi ametikohta.

2.2. Lapse arengu toetamine õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel

Hindamaks, kuidas on õppeasutuses tagatud lapse arengu toetamine õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel, selgitati järelevalve läbiviimisel järgmisi asjaolusid: missugused lapse arengut toetavad tegevused on planeeritud aasta tegevuskavas; kuidas on tegevused seotud õppekava üldeesmärkidega; kas ja kuidas on seotud lasteasutuse arengukava, õppekava, õppeaasta üldeesmärgid ja sisehindamise tulemused; missuguseid õppe- ja kasvatustegevuse mitmekesistamise võimalusi lasteaias kasutatakse.

2.2.1. Lasteaia õppekavas välja toodud tegevused, suunad ja eripära tulenevalt paikkonna kultuurilisest omapärist ning rahvatraditsioonidest

Õiguslik alus: KELS-i § 16 lg 4 sätestab, et lasteasutusel on lasteasutuse tegevus- ja päevakava, mille koostamisel arvestatakse koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava ning selle paikkonna, kus lasteasutus asub, kultuurilist omapära ja rahvatraditsioone. Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 2 lg 4 p 1 sätestab, et lasteasutuse õppekavas esitatakse lasteasutuse liik ja eripära.

Lasteaia õppekavas ei ole kirjeldatud lasteaia eripära, välja ei ole toodud tegevusi ja suundasid tulenevalt paikkonna kultuurilisest omapärist ning rahvatraditsioonidest. Lasteaia õppekavas on õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtete all välja toodud Eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine. Kooli direktor (27.02.2017 vestluse protokoll nr 1) nõustus, et lasteaia eripära ei ole välja toodud.

Eeltoodust lähtuvalt leidis töendamist, et õppekavas ei ole välja toodud lasteaia eripära, tegevusi ja suundi tulenevalt paikkonna kultuurilisest omapärist ning rahvatraditsioonidest. Seega tuvastati vastuolu KELS-i § 16 lg-ga 4 ja koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 2 lg-ga 4.

2.2.2 Lasteasutuse õppeaasta tegevuskava seotus õppekava, arengukava ning arengukava tegevuskava seotus sisehindamise tulemustega

Õiguslik alus: haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ (edaspidi koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord) § 4 lg 1 kehtestab, et lasteasutuse tegevuskava on dokument, milles määratletakse lasteasutuse ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes lasteasutuse arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise õppeaasta sisehindamise tulemustest.

Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise korra § 4 lg 2 kohaselt määratletakse lasteasutuse tegevuskavas lasteasutuse arengukava valdkondadest tulenevalt eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtsajad.

KELS-i § 9¹ lg 2¹ kohaselt arvestatakse arengukava tegevuskava koostamisel nimetatud seaduse § 24² lg-s 3 nimetatud sisehindamise aruandes väljatoodud lasteasutuse tegevuse tugevuste ja parendusvaldkondadega.

Lasteaia õppeaasta tegevuskava on kinnitatud direktori 22.08.2016 käskkirjaga nr 1-4/5. Tegevuskavas on välja toodud 2016/2017. õppeaasta üldeesmärgid, nt elementaarsete tööskuste õpetamine, erivajadustega laste kaasamine ja toetamine, kuid ei selgu tegevused, mis on planeeritud üldeesmärkide täitmiseks. Tegevuskavas välja toodud tegevuste juures ei ole sõnastatud eesmärke, määratlemata on konkreetsed tähtajad ning vastutavaks isikuks on määratud mitu isikut või isikute grupp, mistõttu ei selgu, kes konkreetselt vastutab mingi tegevuse täitmise eest.

Lasteaia õppekavas on sõnastatud õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk – lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteaia koostöös, millest lähtutakse lasteaia õppeaasta tegevuskava koostamisel.

Õppeaasta tegevuskava on koostatud arengukava tegevuskava valdkondade kaupa. Õppeaasta tegevuskavas on esitatud õppeprotsessi toetavad tegevused ja üritused õppeaasta lõikes.

Enne uue arengukava koostamist viidi õppeasutuses läbi sisehindamine ning koostati sisehindamise aruanne, mida asutuses on nimetatud sisehindamise kokkuvõtteks. Sisehindamise kokkuvõtte on kooskõlastatud asutuse hoolekogu (10.03.2016 protokoll nr 17) ja asutuse pidajaga (28.04.2016 protokoll nr 4). Sisehindamise kokkuvõtte analüüsis osas (eestvedamine ja juhtimine, personalijuhtimine, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine, õppe- ja kasvatusprotsess) on välja toodud tugevused ja parendusvaldkonnad, mille alusel on koostatud õppeaasta arengukava.

Õppeasutuse arengukava 2016–2020 on kinnitatud Paide Vallavolikogu 17.12.2015 määrusega nr 19. Arengukava arenduse põhisuundades on välja toodud jätkusuutliku alus- ja põhihariduse pakkumine; vajadus lastevanemate suuremaks kaasamiseks lasteaed-kooli ühistevõrgustesse ja lapsevanemate nõustamine hariduslike erivajaduste valdkonnas.

Sisehindamise kokkuvõttes välja toodud parendustegevused on planeeritud lasteaia arengukava tegevuskavas ja 2016/2017. õppeaasta tegevuskavas.

Seosed lasteaia tegevuskava, õppekava, arengukava ja arengukava tegevuskava vahel on olemas.

Eeltoodust lähtuvalt leidis töendamist lasteasutuse õppeaasta tegevuskava seotus õppekava, sisehindamise kokkuvõtte, arengukava ja arengukava tegevuskavaga. Töendamist ei leidnud õppeaasta tegevuskava korrektne koostamine ja seega tuvastati vastuolu koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise korra § 4 lg-ga 2. Määratlemata on planeeritud tegevuste eesmärgid, konkreetsed vastutajad ning tähtajad.

2.2.3. Õppe- ja kasvatustegevuse mitmekesistamise ning lastele loovmängu ja valikute pakkumise võimalused lasteaias

Õiguslik alus: koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 4 lg 1 p 3 ja p 4 kohaselt on lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimise põhimõteteks lapse loovuse toetamine ja mängu kaudu õppimine.

Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 5 lg 4 p 1 kohaselt luuakse õppe- ja kasvatustegevuses tingimused, et arendada lapse suutlikkust kavandada oma tegevust, teha valikuid.

Rühmade nädalaplaanides (nt 13.02.–19.02.2017, Sipsikute rühm) olid välja toodud nädala jooksul läbiviidavad tegevused. Igal nädalal on kindel teema ning valdkonna eesmärgid (nt mina ja keskkond, keel ja kõne), lähtudes teemast. Eesmärgid on sõnastatud vastavalt eale, nt 3–4 või 4–5, mida laps peab antud vanuses oskama. Vastavalt eale on planeeritud ka tegevused ning vahendid, mida tegevuste läbiviimiseks kasutatakse. Teemast lähtuvalt on planeeritud tegevusi õues, kasutatakse pildimaterjale, töölehti ja lauamänge. Lasteaial on basseini ning kehalise arengu aktiivsuse tagamisele aitab kaasa ujumise algõpetus. Ujumine toimub kaks kord nädalas.

Lasteaial on loodud valikuvõimalused vabategevuseks. Lasteaia õppekavas välja toodud päevakava järgi on lastel vaba mänguaega hommikul ning õhtupoolikul, kui lapsed saavad valida, missuguseid mänge mängida. Loodud on võimalused mängida kodumängu, ehitada ja meisterdada, mängida lauamänge. Nädalaplaanide analüüsid (nt 16.01.–22.01.2017, Mõmmikute rühm) on välja toodud valikute võimaldamine kunstitööde tegemisel, nt saavad lapsed valida vahendeid ja värve.

Õppeaasta tegevuskava (2016/2017) ürituste kavas on välja toodud planeeritavad üritused, nt sügismatkad järve äärde, advendihommikud, vastlapäev ja nõiapidu.

Rühmade õppeaasta kokkuvõtetes (2015/2016) on õpetajad toonud välja üritustest osavõtmise, huvitavamad kohtumised, nt kohtumine lasteraamatu autoriga ning õppekäigud.

Rühmades on loodud võimalused loovmängudeks, nt poe-, arsti-, juuksuri-, klotsimäng. Võimalus mängida legodega, ise ehitada ning luua uusi asju. Rühmategevustes kasutatakse taaskasutusmaterjale (nt plastpudelite korgid, üllatusmunade plastikust karbid), looduslikke materjale ning kineetilist liiva, mis on laste lemmik. Nädalaplaanide (nt 16.01.–22.01.2017, Mõmmikute rühm, 13.02.–19.02.2017, Sipsikute rühm) vaatlusel selgus, et laste loovust arendatakse erinevate mängude kaudu, milles laps saab matkida ja jäljendada tegevusi ning tegelasi.

Eeltoodust lähtuvalt leidis tõendamist õppe- ja kasvatustegevuste mitmekesistamine erinevate tegevuste kaudu, rühmades on loodud võimalused loovmänguks ja valikute tegemiseks, mis on kooskõlas koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 4 lg 1 p-dega 3 ja 4 ning koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 5 lg-ga 4.

2.2.4. Lapse arengu dokumenteerimine

Õiguslik alus: koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 24 lg-te 6 ja 7 kohaselt viib pedagoog vähemalt üks kord õppeaastas lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguveestluse, mis annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest ning selgitab lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes. Lapse arengu hindamise ja arenguveestluse tulemus dokumenteeritakse.

Lapse arengu hindamise põhimõtted on välja toodud lasteaia õppekavas (kinnitatud 02.11.2016 direktori käskkirjaga nr 1-4/7). Kõik lapse arenguga seotud dokumendid kogutakse kasvumappi. Järelevalve läbiviimisel vaadeldi valikuliselt laste kasvumappe. Lisaks arengu hindamise lehtedele olid kasvumapis lapse arengut väljendavad tööd, mis olid kogutud koostöös lapsega. Kooli minevate laste kohta olid koostatud koolivalmiduskaardid, mille koopiad säilitatakse. Kõik lapsed saavad kasvumapi koos koolivalmiduskaardiga endale, kui lõpetavad lasteaia.

Vestlusest direktoriga (27.02.2017 vestluse protokoll nr 1) selgus, et sellel õppeaastal täidavad õpetajad lapse arengu hindamise lehti kaks korda, et kajastada lapse arengut nii sügisel kui ka kevadel. Sügisene laste arengu hindamine oli läbi viidud kõikides rühmades.

Lasteaia õppekava peatükis 5.4 on välja toodud, et igal aastal toimub arenguveestlus. 2015/2016. õppeaastal viidi arenguveestlus läbi 58 lapse vanemast 52ga. Kuue lapse vanemad ei soovinud arenguveestlust, tuues põhjenduseks ajapuuduse ja mitteosalemise soovi (õppenõukogu 25.05.2016 protokoll nr 1-5/14). Arenguveestlused on protokollitud.

Eeltoodust lähtuvalt leidis tõendamist laste arengu dokumenteerimine ja arenguveestluste läbiviimine, mis on kooskõlas koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 24 lg-ga 7 ja § 24 lg-ga 6.

3. OLUKORRA KIRJELDUS KOOLI OSAS

3.1. Õpilaste, lapsevanemate ja teiste huvirühmade esindajate kaasamine õppekava koostamise ja arendamise protsessis ning õpilastele valikute võimaldamisel

Hindamaks, kuidas on õppeasutuses kaasatud õpilased, lapsevanemad ja teiste huvirühmade esindajad õppekava koostamise ja arendamise, selgitati järelevalve läbiviimisel järgmisi asjaolusid: kuidas on koolis kaasatud õppekava koostamise õpilased, lapsevanemad ja teiste huvigruppide esindajad; kas ja kuidas tehakse koostööd erinevate huvigruppidega (õpilased, vanemad, hoolekogu, õppenõukogu, õpilasesindus) kooli õppekavas kehtestatud erinevate valikute pakkumisel.

3.1.1. Õpilaste, lapsevanemate ja teiste huvirühmade esindajate kaasamine õppekava koostamisse ja arendamisse

Õiguslik alus: Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ (edaspidi põhikooli riiklik õppekava) § 24 lg 3 kohaselt osalevad kooli õppekava koostamises kõik koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad. Kool peab kaasama õppekava koostamisse õpilasi, lapsevanemaid ja teiste huvirühmade esindajaid.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi PGS) § 60 lg 6 sätestab, et esimese õpilasesinduse valimised korraldab direktor kooli põhimääruses sätestatud korras, lähtudes demokraatlikest põhimõtetest.

Kooli õppekava on kinnitatud direktori 31.08.2012 käskkirjaga nr 1-7/19. Õppenõukogu on õppekava kohta arvamuse andnud 31.08.2012 (protokoll nr 6). Hoolekogu arvamuse kohta protokoll puudub.

Kooli õppekava muudatused on kinnitatud direktori 02.11.2016 käskkirjaga nr 1-4/7. Õppekavas muudeti põhikooli tunnijaotusplaani ja hindamise korraldust. Õppenõukogus on 22.08.2016 (protokoll nr 1-5/15) arutatud õppekava muudatusi. Hoolekogus tutvustati õppekava muudatusi (02.11.2016 protokoll nr 20) ning hoolekogu nõustus muudatusettepanekutega.

Kooli direktori selgituste kohaselt (27.02.2017 vestluse protokoll nr 1) on lapsevanemad õppekava arendusprotsessi kaasatud hoolekogu tegevuse kaudu.

Õpilasi ei ole kaasatud õppekava arendusse. Üheks õpilaste kaasamise võimaluseks on kaasata õpilasi õppekava arendustegevusse õpilasesinduse töö kaudu. Koolis ei tegutse õpilasesindust ning ei ole korraldatud esimese õpilasesinduse valimist. Direktori selgituste kohaselt (28.02.2017 vestluse protokoll nr 2) on õpilasi koolis vähe ja nad on liialt noored ning seetõttu ei ole ka õpilasesindust moodustatud.

Eeltoodust lähtuvalt leidis tõendamist, et lapsevanemad on õppekava muutmisse kaasatud hoolekogu tegevuse kaudu. Tõendamist ei leidnud õpilaste kaasamine, mis on vastuolus põhikooli riikliku õppekava § 24 lg-ga 3. Koolis ei ole korraldatud esimese õpilasesinduse valimisi, mis on vastuolus PGSi § 60 lg-ga 6.

3.1.2. Õpilastele pakutavad erinevad valikud kooli õppekavas, sh kooli eripärast tulenevad valikud

Õiguslik alus: põhikooli riikliku õppekava § 15 lg-s 3 on sätestatud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv ning sama paragrahvi lg-s 4 on sätestatud nädalatundide arv, mille kasutamise määrab kool ise. Valikainete pakkumine põhikoolis ei ole põhikooli riikliku õppekava kohaselt kohustuslik.

Koolis ei pakuta valikaineid.

Eeltoodust lähtuvalt ei leidnud tõendamist valikainete pakkumine ning kooli õppekavas on lähtunud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arvust, mis on kooskõlas põhikooli riikliku õppekava § 15 lg-ga 3.

3.1.3. Lapsevanemate ja õpilaste soovide väljaselgitamine

Õiguslik alus: PGSi § 6 p 3 kohaselt lähtub kool oma tegevuse korraldamisel riiklikes õppekavades väljendatud ühiskonna ootustest, õpilaste vajadustest ja huvidest, arvestades võimaluse korral õpilaste ja vanemate ettepanekuid ja piirkonna eripära.

Vanemate rahuloluküsitluste (2015/2016 rahuloluküsitluste kokkuvõtte) kaudu on uuritud lapsevanemate rahulolu ja soove. Lapsevanemad on välja toonud rahulolu kooli tegevuse, personali tegevuse, toitlustuse ning õppe- ja kasvatus tööga. Rahuloluküsitlusest selgus, et lapsevanemad ei ole kursis juhtkonna tööga. Rahuloluküsitlustes ei toonud vanemad välja ettepanekuid.

Sisehindamise kokkuvõttes (2013–2015) selgus, et lapsevanemad soovivad enam teada saada, mida tähendab individuaalne töö. Lastevanematele selgitati arenguestluste käigus, missuguseid individuaalseid tegevusi õpilastele rakendatakse, nt lihtsam või keerulisem ülesanne tunnis, individuaalne töö tunniväliselt, osalemine pikapäevarühma töös. Kooli sisehindamise kokkuvõttest ei selgunud õpilaste ja lastevanemate ettepanekud kooli õppekava või õppetöö korraldamise kohta. Kooli direktori (28.02.2017 vestluse protokoll nr 2) selgituste kohaselt on lapsevanemad teinud ettepanekuid arenguestlustel, nt rohkem infot meilile ja õpilaspäevikusse ning vanemad on avaldanud soovi, et koolis oleks kasutusel e-kool. E-kooli võimalust on kaalutud, kuid veel ei kasutata, õpetajad suhtlevad vanematega e-kirjade ja päevikute kaudu

Õpilaste rahulolust tegi õpetaja kokkuvõtte õppenõukogus (25.05.2016 protokoll nr 1-5/14). Õpilastele meeldib koolis käia, meeldivad üritused ning koolitoit. Õpilased ei ole teinud ettepanekuid.

Koolis toimub iga õppeaasta alguses lastevanemate üldkoosolek. Koosolekul jagatakse informatsiooni muutustest kooli õppe- ja kasvatustöös, nt õpetajate vahetus, klasside ja rühmade täituvus.

Eeltoodust lähtuvalt leidis tõendamist lapsevanemate ja õpilaste rahulolu ning soovide väljaselgitamine rahuloluküsitluste kaudu, mis on kooskõlas PGSi § 6 p-ga 3. Lastevanemate ettepanekut edastada rohkem informatsiooni e-kirjade kaudu rakendatakse, kuid koolis ei kasutata e-kooli.

3.1.4. Kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistu muutmine valikainete kasutamiseks

Õiguslik alus: põhikooli riikliku õppekava § 15 lg 1 kohaselt määratakse õppe ja kasvatuse korraldus kooli õppekavas, lähtudes riiklikus õppekavas esitatud nõuetest.

Kooli õppekavaga ei ole põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud tunnijaotusplaani muudetud.

Eelneva põhjal saab järeldada, et koolis ei ole muudetud tunnijaotusplaani, mis on kooskõlas põhikooli riikliku õppekava § 15 lg-ga 1.

3.2. Õpilase arengu toetamine õppetöö läbiviimisel

Hindamaks, kuidas on õppeasutuses tagatud õpilase arengu toetamine õppetöö läbiviimisel, selgitati järelevalves järgmisi asjaolusid: kuidas toetab õpilase arengut koolis kehtestatud õppekorraldus; kuidas arvestatakse õpilaste võimetest tulenevat eripära õpetegevuse planeerimisel ja korraldamisel ning õpilaste teadmiste hindamisel.

3.2.1. Õpilaste haridusliku eripära väljaselgitamiseks kasutatavad meetodid ning tegevused

Õiguslik alus: PGSi § 37 lg 2 kohaselt tagatakse õpilasele koolis tasuta vähemalt eripedagoogi (sealhulgas logopeedi), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus.

Põhikooli riikliku õppekava § 24 lg 6 p 6 kohaselt esitatakse kooli õppekavas hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.

PGSi § 37 lg-te 3 ja 5 kohaselt korraldatakse õpilase arengu toetamiseks temaga koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguestlus, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguestluste korraldamise tingimused ja korra kehtestab kooli direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks õppenõukogule ja hoolekogule.

Õpilaste võimete, eripära ning vajaduste väljaselgitamiseks viiakse koolis igal aastal läbi arenguestlused õpilaste ja lapsevanematega. Koolis on direktori 09.12.2013 käskkirjaga 1-4/12 kehtestatud „Arenguestluste korraldamise tingimused ja kord“. Arenguestluste läbiviimise kord on esitatud arvamuse andmiseks kooli hoolekogule 09.03.2015 (protokoll nr 14). Kooli õppenõukogu protokollidest ei selgu, millal on arutatud arenguestluste korraldamise tingimusi ja

korda. Arenguvestlusi viiakse läbi vastavalt kehtestatud korrale. 2015/2016. õppeaastal viidi läbi 27 arenguvestlust, arenguvestlust ei viidud läbi kolme lapsega. Arenguvestluste kokkuvõtetest (kokkuvõte 1. ja 4. klass, 02.05.2016; kokkuvõte 2. ja 3. klass, 02.05.2016; kokkuvõte 5. ja 6. klass, 20.05.2016) selgus, et kolm lapsevanemat ei saanud osaleda kokkulepitud ajal, ühe lapse vanem täitis koduse küsitluslehe ning kahe lapse vanemaga toimus vestlus eraldi kokkulepitud ajal. Arenguvestluse eel täidab lapsevanem küsimustiku, mis on kehtestatud kooli arenguvestluste läbiviimise korras. Arenguvestluse dokumenteerib õpetaja ning allkirjastatakse osalejate poolt. Klassiõpetajad teevad kevadel arenguvestlustest kokkuvõtte ning esitavad selle õppeaasta viimases õppenõukogus (02.05.2016, 1. ja 4. klassi, 2. ja 3. klassi ning 5. ja 6. klassi arenguvestluse kokkuvõte). Järelevalve käigus vaadeldi valikuliselt arenguvestluste protokolle ning tutvuti arenguvestluste kokkuvõtetega. Arenguvestlustes ei ole välja toodud eesmärke ja planeeritavaid tegevusi õpilaste arengu toetamiseks.

Kooli õppekavas ei ole välja toodud hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtteid ning tugiteenuste rakendamise korda. EHISE andmetel õpib koolis 18 haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV) õpilast. Alates 2016/2017. õppeaastast on koolis loodud eriklass tundeelu- ja käitumishäirete ning õpiraskustega õpilastele. Klassis õpib kaheksa õpilast ja neil kõigil on nõustamiskomisjoni soovitus õppida õpiraskustega õpilaste klassis. Kaks HEV õpilast, kellel on nõustamiskomisjoni soovitus, õpivad tavaklassis. Õpiabirühma õpilaste nimekirja on direktori 05.09.2016 käskkirjaga nr 5-1/21 kinnitatud 13 õpilast.

Direktor selgitas (28.02.2017 vestluse protokoll nr 2), et klassiõpetaja on esimene, kes märkab, et õpilane vajab õppetöös abi. Õpetaja informeerib vajadusel HEV koordinaatorit, seejärel toimub ümarlaud, kus arutletakse, kuidas aidata HEV õpilast. Kool teeb koostööd Järvamaa Rajaleidja keskuse spetsialistidega. Spetsialistid viivad läbi õpilase vaatluse ning annavad kirjaliku tagasiside. Kooli direktor kutsub kokku HEV ümarlaua, kaasates HEV koordinaatori, õpetajad, lapsevanema, õpilase ning vajadusel tugispetsialiste Rajaleidja keskusest. Koostöös lepatakse kokku edasistes tegevustes. HEV ümarlaua koosolekud protokollitakse ning säilitatakse koolis. Järelevalve käigus tutvuti HEV ümarlaua koosolekute protokollidega. 2016/2017. õppeaastal on toimunud kolm ümarlaua koosolekut, arutati õpilaste edasijõudmist õppetöös ning vajalike tugiteenuste rakendamist. Nt ühel juhul kaasati Järvamaa Rajaleidjast eripedagoog ja psühholoog vaatlema õpilase edasijõudmist tunnis. Õpilasele otsustati rakendada osalemist kolm korda nädalas pikapäevarühma tundides, et õpilane saaks harjutada koos õpetajaga lugemist. Protokollid on korrektselt vormistatud, välja on toodud päevakord ning otsused. Otsustes välja toodud meetmed olid kasutuses, nt õpilase pikapäevarühma tunnis osalemine (direktori 07.11.2016 käskkiri nr 5-1/31). Eriklassi õpetajana töötab eripedagoog-logopeedi kvalifikatsiooniga töötaja, kes täidab koolis HEV koordinaatori ülesandeid. HEV koordinaator on määratud direktori 15.09.2014 käskkirjaga nr 1-4/7.

Eeltoodust lähtuvalt leidis tõendamist õpilaste hariduslike erivajaduste väljaselgitamine, kuid tuvastati vastuolu PGSi § 37 lg-ga 2, mis sätestab, et õpilasele tagatakse koolis tasuta vähemalt eripedagoogi (sealhulgas logopeedi), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus ning selgus vastuolu põhikooli riikliku õppekava § 24 lg 6 p-ga 6, mille kohaselt esitatakse õppekavas hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ning tugiteenuste rakendamise kord.

3.2.2. Õpilastele täiendava õppetöö määramine

Õiguslik alus: põhikooli riikliku õppekava § 22 lg 9 kohaselt jäetakse õpilane täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

Kooli õppenõukogus on arutanud 25.05.2016 koosolekul (protokoll nr 1-5/14) õppe- ja kasvatustegevuste tulemusi. Välja on toodud, et õpilaste suhtumine õppetöösse on negatiivne ning piisavalt ei ole kodu toetust. Protokollis on välja toodud täiendavale õppetööle jätmise otsused. Õpilastele, kellele määrati täiendav õppetöö, on eelnevalt rakendatud tugimeetmeid – osalemine pikapäevarühma või õpiabirühma töös, aga ka individuaalset õpet peale tunde. 2015/2016.

õppeaastal määrati täiendav õppetöö üheksale õpilasele (õppenõukogu 25.05.2016 protokoll nr 1-5/14). Täiendav õppetöö määrati õppetöös saavutatud mitterahuldavates tulemustes eesti keeles seitsmele, matemaatikas viiele, loodusõpetuses kahele, inglise keeles kahele ning vene keeles kahele õpilasele. Peale täiendavat õppetööd otsustati (õppenõukogu 22.08.2016 protokoll nr 1-5/15) viia õpilased üle järgmisse klassi. Protokollist selgub, et õpetaja tegi ülevaate täiendava õppetöö tulemustest, kuid protokollile ülevaadet ei olnud lisatud. Õppenõukogu otsustas viia kõik täiendava õppetöö läbinud õpilased üle järgmisse klassi, kolm õpilast viidi üle mitterahuldavate hinnetega, neli õpilast asusid õppima õpiraskustega õpilaste klassis. Kaks õpilast asusid õppima individuaalse õppekava alusel uues koolis, otsuse tegi perekond.

Koolis ei tööta tugispetsialiste ja teenust ei ole ka sisse ostetud. Õpilastele ei ole tagatud koolis eripedagoogi (sealhulgas logopeedi), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus.

Kooli õppekava üldosas ei ole välja toodud hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtteid ja tugiteenuste rakendamise korda.

Eeltoodust lähtuvalt leidis tõendamist õpilastele täiendava õppetöö määramine, mis on kooskõlas põhikooli riikliku õppekava § 22 lg-ga 9.

3.2.3. Hindamismeetodite, -vahendite ja -viiside kasutamine hindamisel

Õiguslik alus: põhikooli riikliku õppekava § 19 lg 2 kohaselt on hindamine süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

Kooli õppekavas on välja toodud, et esimese klassi õpilased saavad esimesel poolaastal nii veerandi kui poolaasta lõpus kirjalikud kirjeldavad sõnalised hinnangud, alates teisest poolaastast saavad õpilased paralleelselt kirjeldavad sõnalised hinnangud koos numbrilise hindega. 2.–6. klassis saavad õpilased kõikides klassides poolaasta ja aasta kokkuvõtval hindamisel paralleelselt kirjalikke sõnalisi kirjeldavaid hinnanguid koos numbrilise hindega. Sõnalised hinnangud lisatakse tunnistuse juurde eraldi lehel. Sügis- ja kevadveerandi lõpul saavad õpilased ainult numbrilised hinded. Kooli hindamise korraldus on kooskõlas õppekavas väljatooduga.

Järelevalves tutvuti valikuliselt tunnistustega ja tunnistustele lisatud sõnaliste kirjeldavate hinnangutega. Esimese klassi õpilasi hinnati esimesel poolaastal kirjalike sõnaliste hinnangutega ning 2.–6. klassi õpilasi numbriliste hinnetega. Kõikidele õpilastele 2.–6. klassis olid koostatud poolaasta kohta sõnalised kirjeldavad hinnangud. Õpetajad olid hinnanguid andnud ainepõhiselt. Direktori selgituste kohaselt (28.02.2017 vestluse protokoll nr 2) on antud süsteem kasutusel esimest korda ning vanemate tagasisidet kavatseb kool koguda kevadel arenguvestluste ja rahuloluküsitluste kaudu.

Eeltoodust leidis tõendamist, et koolis kasutatakse numbrilist ja kirjalikku sõnalist hindamist, mis on kooskõlas põhikooli riikliku õppekava § 19 lg-ga 2.

3.2.4. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted õppekavas

Õiguslik alus: põhikooli riikliku õppekava § 24 lg 6 p 9 kohaselt esitatakse kooli õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted õppekava üldosas.

Kooli õppekava §-s 16 on välja toodud õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted. Õpetajad teevad koostööd planeerides oma tegevust õppetundides, lähtudes ainete lõimumise põhimõtetest. Õpetajad teevad koostööd planeerides ja korraldades koolis ühisüritusi, väljasõite ja õppekäike.

Direktori selgituste kohaselt (28.02.2017 vestluse protokoll nr 2) teevad õpetajad koostööd ürituste planeerimisel, kõik teemad arutatakse läbi infokoosolekul. Iga õpetaja on võtnud endale valdkonna, milles ta on tugevam. Ürituste planeerimisel ja korraldamisel kogub õpetaja kokku kõik mõtted, võimalused ning vahendid, kaasates vajadusel kolleege ning koostöös kooli meeskonnaga

viiakse üritusi läbi.

Õppekavas on töö planeerimise põhimõttena välja toodud, et õpetajad koostavad oma töö paremaks planeerimiseks töökavad. Õpetajad on töökavad koostanud erinevalt. Kooli põhimäärus § 9 lg 4 kohaselt kinnitab õpetajate töökavad kooli direktor. Töökavad ei ole direktori poolt kinnitatud.

Vestlusest direktoriga (28.02.2017 vestluse protokoll nr 2) selgus, et direktor ei ole kehtestanud ühtset töökava struktuuri ning töökavad ei ole kinnitatud.

Eeltoodust lähtuvalt leidis tõendamist õpetajate koostöö ja töö planeerimine ning seega ei tuvastatud vastuolu põhikooli riikliku õppekava § 24 lg 6 p-ga 9. Vastuolu tuvastati kooli põhimääruse § 9 lg-ga 4, mille kohaselt kinnitab direktor õpetajate töökavad.

4. HALDUSJÄRELEVALVE EESMÄRGIST LÄHTUV KOKKUVÕTE

Järelevalve eesmärk lasteaia osas oli kontrollida lapsevanemate ja hoolekogu kaasamist õppe- ja kasvatustegevuse protsessi ja selle kavandamise ning lapse arengu toetamist õppe- ja kasvatustegevuses. Kooli osas oli eesmärk kontrollida õpilaste, vanemate, hoolekogu, õppenõukogu ja õpilasesinduse kaasamist õppekava koostamise ja arendamise protsessis ning õpilase arengu toetamist õppetöö läbiviimisel. Järelevalve läbiviimisel selgus alljärgnev.

Lasteaia osas:

- 1) Lastevanemaid oli kaasatud õppekava arendamise ja muutmise protsessi ainult hoolekogu kaudu, õppe- ja kasvatustegevuse kavandamise ja läbiviimisse lapsevanemaid kaasatud ei olnud.
- 2) Õppekavas ei olnud välja toodud lasteaia eripära, tegevusi ja suundi tulenevalt paikkonna kultuurilisest omapäras ning rahvatraditsioonidest.
- 3) Õppeaasta tegevuskavast ei selgunud tegevused, mis olid planeeritud üldeesmärkide täitmiseks. Tegevuskavas välja toodud tegevuste juures ei olnud sõnastatud eesmärke, määratlemata olid konkreetseid tähtajad ning puudusid konkreetseid vastutajad.
- 4) Õppeaasta tegevuskava ei olnud koostatud lähtudes ministri määrusega kehtestatust.
- 5) Logopeedi teenus ei olnud lastele tagatud.

Kooli osas:

- 1) Lastevanemaid oli kaasatud õppekava arendamise ja muutmise protsessi ainult hoolekogu kaudu.
- 2) Õpilasi ei olnud kaasatud õppekava arendamise ja muutmisse.
- 3) Valikaineid ei pakuta.
- 4) Õpilastele ei olnud tagatud eripedagoogi (sh logopeedi), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus.
- 5) Kooli õppekava üldosas ei olnud välja toodud hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtteid ja tugiteenuste rakendamise korda.
- 6) Õpetajate töökavad olid kinnitamata.

5. MUUD OLULISED TÄHELEPANEKUD

5.1. KELSis § 16 lg 4 sätestab, et lasteasutusel on tegevus- ja päevakava, mille koostamisel arvestatakse koolieelse lasteasutuse riiklikku õppekava ning selle paikkonna, kus lasteasutus asub, kultuurilist omapära ja rahvatraditsioone. Lasteasutuse tegevus- ja päevakava kinnitab direktor.

Lasteasutuse päevakava ei ole direktori poolt kinnitatud, mis on vastuolus KELSis § 16 lg-ga 4.

5.2. Õppeasutuses töötavate pedagoogide andmed olid EHISes ebatäpsed. Kolme alushariduse

õpetaja andmed olid veel andmekogus, kuid töösuhe oli lõpetatud. Kaks lasteaiaõpetajat olid naasnud lapsehoolduspuhkuselt, kuid EHISE kande järgi olid nad veel puhkusel. Järelevalve ajal andmed korrastati.

- 5.3. PGSi § 78 lg 3 kehtestab, et kooli sisehindamise korra kehtestab direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule. Kooli sisehindamise läbiviimise kord on kehtestatud direktori 07.01.2016 käskkirjaga nr 1-4/1. Sisehindamise korda ei ole esitatud hoolekogule arvamuse andmiseks ja seega ei ole lähtunud PGSi § 78 lg-st 3.
- 5.4. Kooli sisehindamise läbiviimise korra (kinnitatud direktori 07.01.2016 käskkirjaga nr 1-4/1) § 9 sätestab, et sisehindamise kokkuvõtte kinnitab ja allkirjastab direktor. Direktor ei ole kinnitanud sisehindamise kokkuvõtet.

6. ETTEPANEKUD KOOLI DIREKTORILE

- 6.1. Pöörata tähelepanu asutuse dokumentide korrektsele vormistamisele ja ühtsele numeratsioonile.
- 6.2. Julgustada hoolekogu liikmeid aktiivselt kaasa mõtlema ning algatada ise muudetavate küsimuste üle arutelu.
- 6.3. Arenguvestluste kokkuvõtetes tuua välja eesmärgid ja planeeritavad tegevused lähtuvalt laste/õpilaste arengust.
- 6.4. Juurutada koostöös pedagoogidega rühmapõhiste aastakokkuvõtete koostamist, mida võetakse arvesse õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel.

7. ETTEKIRJUTUSED

7.1. KOOLI PIDAJALE

- 7.1.1. Sätestada kooli põhimääruses õpilasesinduse valimise kord lähtudes PGSi § 66 lg 1 p-st 7. Tähtaeg 30.06.2017.

7.2. KOOLI DIREKTORILE

- 7.2.1. Sätestada lasteaia õppekavas lasteaia eripära, lähtudes koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 2 lg 4 p-dest 1 ja 2. Tähtaeg 01.09.2017.
- 7.2.2. Tagada lapsevanemate kaasamine õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamise ja läbiviimise, lähtudes koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava § 10 lg-st 3. Tähtaeg 30.09.2017.
- 7.2.3. Kinnitada lasteasutuse päevakava, lähtudes KELS-i § 16 lg-st 4. Tähtaeg 12.05.2017.
- 7.2.4. Määrata lasteasutuse tegevuskavas eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtajad tulenevalt arengukava valdkondadest, lähtudes koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise korra § 4 lg-st 2. Tähtaeg 31.08.2017.
- 7.2.5. Luua logopeedi ametikoht, lähtudes haridus- ja teadusministri 11.09.2015 määruse nr 42 „Koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseis“ § 4 lg-st 5 või tagada logopeedi

teenus lähtudes haridus- ja teadusministri 11.09.2015 määruse nr 42 „Koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseis“ § 4 lg-st 6. Täitmise tähtaeg 01.09.2017.

- 7.2.6. Kehtestada õppekavas õpilaste, lapsevanemate ja teiste huvirühmade esindajate kaasamine, lähtudes põhikooli riikliku õppekava § 24 lg-st 3. Tähtaeg 01.09.2017.
- 7.2.7. Sätestada kooli õppekava üldosas kooli väärtused ja eripära ning hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord, lähtudes põhikooli riikliku õppekava § 24 lg 6 p-dest 1 ja 6. Tähtaeg 01.09.2017.
- 7.2.8. Viia sisse õppekava muudatused ja esitada õppekava muudatused arvamuse andmiseks kooli hoolekogule ja õppenõukogule lähtudes PGSi § 17 lg 2 sätestatust. Tähtaeg 01.09.2017.
- 7.2.9. Tagada õpilastele koolis tasuta vähemalt eripedagoogi (sealhulgas logopeedi), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus, lähtudes PGSi § 37 lg-st 2. Tähtaeg 01.09.2017.
- 7.2.10. Korraldada esimese õpilasesinduse valimine, lähtudes PGSi § 60 lg-st 6. Tähtaeg 31.10.2017.
- 7.2.11. Kehtestada kooli kodukord, lähtudes PGS § 68 lg-st 1. Tähtaeg 12.05.2017.
- 7.2.12. Esitada kooli sisehindamise kord arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, lähtudes PGSi § 78 lg-st 3. Tähtaeg 30.06.2017.
- 7.2.13. Esitada õpilastega arenguveestluste läbiviimise kord arvamuse andmiseks kooli õppenõukogule ja hoolekogule, lähtudes PGSi § 37 lg-st 5. Tähtaeg 30.06.2017.
- 7.2.14. Kinnitada õpetajate töökavad, lähtudes Paide Valla Lasteaed-Kooli põhimääruse § 9 lg-st 4. Tähtaeg 01.09.2017.
- 7.2.15. Kinnitada ja allkirjastada sisehindamise kokkuvõte, lähtudes direktori 07.01.2016 käskkirjaga nr 1-4/1 kinnitatud „Paide Valla Lasteaed-Kooli sisehindamise kord“ §-st 9. Tähtaeg 31.05.2017.

Kaidi Maask
Haridus- ja Teadusministeeriumi
välishindamisosakonna peaekspert

Paide Vallavalitsus
Paide Valla Lasteaed-Kooli pidaja

HOIATUS SUNNIRAHA RAKENDAMISE KOHTA

Kui käesoleva käskkirjaga kinnitatud haldusjärelevalve õiendis tehtud ettekirjutusi ei ole õiendis toodud tähtjaks täidetud ja sellest Haridus- ja Teadusministeeriumi vastavalt käskkirja punktile 2 teavitatud, rakendatakse lähtuvalt asendustäitmise ja sunniraha seaduse § 10 lg-st 1, koolieelse lasteasutuse seaduse § 31 lg-st 6 ja põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse § 87 lg-st 6

sunniraha summas 640 (kuussada nelikümmend) eurot.

Sunniraha muutub sissenõutavaks ettekirjutuse täitmiseks ettenähtud päevale järgnevast päevast. Sunniraha sissenõudmine toimub täitemenetluse seadustikus sätestatud korras. Täitemenetluse alustamiseks saadetakse teile täitmisteade, milles sisalduvad täpsemad juhised sunniraha tasumiseks.

Kristin Hollo
välishindamisosakonna juhataja